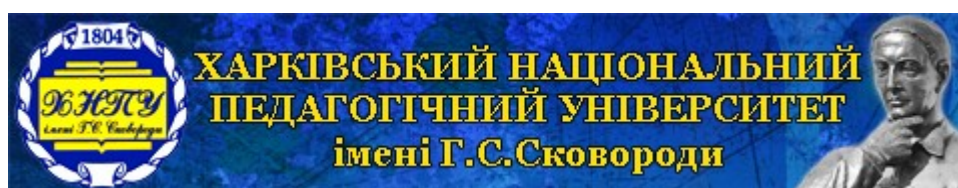

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Криворізький державний педагогічний університет
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 220-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ**

23 травня 2024 року

ХАРКІВ – 2024

Куля О.В., Смеречак Л.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	77
Левицька О.І., Єсіна Н.О. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	81
Лейба А.Р., Романова І.А. СОЦІАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІГОР У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	84
Лисак А.О., Єсіна Н.О. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ В УМОВАХ ПРИЙОМНОЇ РОДИНИ	87
Малишко О.С. ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАСОБАМИ СУПЕРВІЗІЇ.....	90
Никита А.Ю., Макар Л.М. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ДО СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ КУЛЬТУРИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ.....	91
Олефіренко В.А. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА.....	93
Олійник І.О., Куторжевська Л.І. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ МИСТЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ.....	96
Отич М.С. ПОЛІТИКА БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ОСНОВА СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ.....	97
Павлова О.С. ХРИСТІЯНСЬКІ ДОМІНАНТИ ОСВІТНЬОГО ІНКЛЮЗИВНОГО ПРОСТОРУ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	99
Петля І.В., Бацман О.С. МОТИВАЦІЯ ВОЛОНТЕРІВ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В АГЕНЦІЯХ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	102
Пирог А.С. ІНТЕГРАЦІЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ ФОРМУВАННЯ ЗВИЧКИ ДО СПОРТИВНОЇ АКТИВНОСТІ.....	104
Пихова П.Б., Васильєва М.П. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРОФІЛАКТИКИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	106

джерелах свідчить, що окремі аспекти профілактики професійного вигорання фахівців соціальної галузі розкрито в працях О.Главацької, С.Глазунова, А.Капської, І.Олійник, В.Петровича, Т.Скорик та інших учених. Водночас констатовано, що проблема профілактики професійного вигорання соціальних працівників засобами супервізії на сьогодні не отримала достатнього висвітлення в наукових джерелах у галузі соціальної роботи.

Отже, на наш погляд, супервізія є дієвим інструментом у підтримці емоційного та професійного благополуччя фахівців з соціальної роботи, запобігання їхнього професійного вигорання. Регулярні сесії супервізії створюють простір для відкритого висловлення емоцій та ідентифікації труднощів, які можуть виникнути в професійній діяльності соціальних працівників. Це сприяє розвитку в них навичок самодіагностики, саморефлексії, допомагає краще, з одного боку, зрозуміти власні потреби, а, з іншого, – встановити необхідну межу між професійним та особистим життям. Це дозволяє зменшити ризик перенавантаження та професійного вигорання фахівців. Окрім того, супервізія надає можливість опанувати соціальним працівниками ефективні копінг-стратегії подолання стресу, тим самим сприяючи збереженню ними своєї емоційної стійкості та, опосередковано, збільшенню рівня їхньої ефективності у вирішенні професійних завдань.

Таким чином, супервізія – дієвий інструмент запобігання професійного вигорання серед соціальних працівників. Результати подальших досліджень вбачаємо в дослідженні дії зовнішніх факторів на емоційний стан соціальних працівників (врахування яких дозволить розробити ефективні програми супервізії і забезпечити довгострокове благополуччя та мотивацію фахівців), а також у розробці технології здійснення дистанційного супервізійного супроводу соціальних працівників.

Никита А.Ю.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

Макар Л.М.

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ДО СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ КУЛЬТУРИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Перетворення у суспільному житті, демократизація й гуманізація, варіативність в освіті, відмова від моноідеології, створення новаторських педагогічних теорій, співіснування альтернативних шкіл обумовлюють появу прагнення до пошуку нових моделей підготовки фахівців в різних галузях.

Більше того, розвиток системи вищої професійної освіти відбувається в умовах стандартизації освіти, а це особливо підкреслює динаміку наукового осмислення її проблем. Разом з тим, можна констатувати, що в сфері підготовки фахівців в умовах соціальної освіти необхідно забезпечити якісно новий зміст професійної підготовки, спрямований на те, щоб сучасний соціальний педагог і соціальний працівник, будучи фахівцем у своїй галузі, мав змогу оцінити реальні наслідки своєї професійної діяльності і міг компетентно вирішувати всі актуальні проблеми соціальної сфери. При цьому, однією з дмінуючих проблем соціальної сфери, сьогодні, є проблема соціального виховання і соціалізації підлітків в закладах культури за місцем проживання.

Поняття «соціалізація» базується на змісті категорій теорії виховання. Цей зв'язок обумовлюється тим, що процес соціалізації відбувається як під впливом стихійних зовнішніх факторів, так і під впливом спеціально створених в процесі виховання умов [3; 4].

Соціальне виховання в умовах додаткової освіти є ефективним засобом залучення підростаючого покоління до вирішення актуальних проблем суспільства в правовій, політичній а професійній сферах. Останніми роками особлива увага у соціальному вихованні підлітків приділяється клубним формам додаткової освіти. Під клубними формами додаткової освіти ми розуміємо підлітково-молодіжні клуби за місцем проживання як особлива форма суспільної самоорганізації населення – співтовариства рівноправних суб'єктів підлітків, молоді та дорослих, створюваного з метою позитивної реалізації культурно-дозвіллевих потреб підлітків, самоідентифікації і розвитку.

У процесі розвитку особистості формується система її соціально-позитивних якостей, що вимагає визначених суспільних передумов, соціального запиту, нейтралізації факторів, які призводять до відчуження особистості. Під час становлення індивіда як особистості відбуваються істотні процеси особистісної ідентифікації – формування в індивіда тотожності себе з іншими людьми та людським суспільством у цілому – та персоналізації, що має прояв в усвідомленій індивідом необхідності визначеного включення своєї особистості в життєдіяльність інших людей, особистісної самоорганізації в даній соціальній спільноті [1; 2].

Формування дидактичної системи професійної підготовки майбутнього соціального педагога до соціального виховання підлітків в закладах культури за місцем проживання в умовах закладу вищої освіти обумовлено: науковими підходами до професійної підготовки соціального педагога; нормативною правовою основою побудови системи вищої професійної освіти; організаційними умовами конструювання системи професійної підготовки майбутнього соціального педагога; проблемами практики професійної підготовки майбутніх організаторів культурно-дозвіллевої діяльності.

Отже, особливості професійної підготовки майбутнього соціального педагога до соціального виховання підлітків в закладах культури за місцем проживання, на нашу думку, є в тому, що ефективність застосування різних форм, видів, методів і засобів в даному процесі вбачається можливою при реалізації діалектичного принципу єдності змісту і форми, яка може

здійснюватися через формулювання вимог, що висуваються до навчально-виховного процесу, який має будуватися як гнучкий, динамічний і націлений на нові напрями в педагогічній і галузевій науці і практиці.

Список використаних джерел:

1. Соціальна робота / Андрущенко В.П., Бех В.П., Лукашевич М.П та інші. Ін-т вищої освіти АПН України; Держ. Центр соціальних служб для молоді. К. УДЦССМ, 2001. 440
2. Малков Д.Ю. Соціалізація підлітків у клубних об'єднаннях за місцем проживання: дис... канд. пед. наук: 13.00.05. Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова. К., 2005. 228 с.
3. Словник-довідник для соціальних педагогів та соціальних працівників / За заг. ред. А.Й. Капської, І.М. Пінчук, С.В. Толстоухової. К., 2000. 260 с.
4. Соціальна педагогіка: Навч. посібник / Безпалько О.В., Вайнола Р.Х., Зайцева З.І., Капська А.Й., Міщук Л.І. Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова; Укр. держ. центр соціальних служб для молоді. К., 2000. 264 с.

Олефіренко В.А.

здобувачка фахової передвищої освіти

Відокремленого структурного підрозділу “Роменський фаховий коледж Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА

*Науковий керівник - викладач Відокремленого структурного підрозділу
«Роменський фаховий коледж Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана»*

А.В. Волосенко

Під час воєнних дій масово поширюються різні форми сексуального насильства, кожна з яких є злочином проти гуманності. СНПК є серйозним порушенням міжнародного права, а сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, не підлягає обмеженню за терміном давності. Тому проблема сексуального насильства над різними категоріями населення особливо гостро відчувається в нашій країні, що підтверджує актуальність даного дослідження та потребує детального розгляду.

Сексуальне насильство означає будь-яку сексуальну дію, яка здійснюється проти волі людини або без її згоди. Як відомо, ознаки сексуального насильства включають: незаконне проникнення геніталій або інших предметів у тіло людини без її згоди; образливі коментарі сексуального